

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610- 965
Konu : Soru Önergesi (7/73984)

09/12/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16.11.2022 tarihli ve 1112145 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/73984 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'e Ait 7/73984 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

4721 sayılı Medeni Kanunun 124 üncü maddesinde evlilik yaşı ile ilgili husus; “Erkek veya kadın on yedi yaşını doldurmadıkça evlenemez. Ancak, hâkim olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple on altı yaşını doldurmuş olan erkek veya kadının evlenmesine izin verebilir. Olanak bulundukça karardan önce ana ve baba veya vasi dinlenir.” şeklinde düzenlenmiştir.

Evlilik yasal bir süreç olup, ilgili kanunda da belirtildiği üzere 15 yaşını doldurmamışla gerçekleşen birliktelikler suçtur, ceza yasasında da cezai müeyyideleri hükme bağlanmıştır.

Ülkemizde yalnızca resmi nikâhla yapılan evlilikler kanunen geçerli olduğundan bu evlilikler kayıt altına alınmaktadır. Evlilik yaşı ile ilgili veriler, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi’nden (MERNİS) elde edilmekte, ilgili istatistikler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından belirli dönemlerde yayımlanmaktadır.

Türkiye’de erken yaşta evliliklerin önlenmesine yönelik kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları dâhil olmak üzere ilgili tüm tarafların katılımı ile kapsamlı çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımız tarafından; 2017 sonu ile 2018 yılı içerisinde erken yaşta ve zorla evlilik oranlarının yüksek olduğu illere yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Bu kapsamda Diyarbakır, Urfa, Mardin, İzmir -Kiraz ilçesi, Antalya, Kars, Ağrı, Iğdır, Van, Muş, Bitlis, Gaziantep, Kilis, Nevşehir, Yozgat, Aksaray, Niğde, Hatay ve Kahramanmaraş illerine saha ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Saha ziyaretlerinde Bakanlığımız İl Müdürlükleri tarafından illerde erken yaşta evliliklerin durumuna ilişkin raporlar hazırlanmış olup ildeki ilgili kamu kurum temsilcileri ile yapılan görüşmeler ve ilin öncelikli ihtiyaçları doğrultusunda her il için “Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planları” hazırlanmıştır.

Bakanlığımız ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) arasında 31 Mart 2021 tarihinde “2021-2022 Ortak Çalışma Planı” imzalanmış olup konuya ilişkin çalışmalar devam etmektedir. Ortak Çalışma Planı kapsamında Kasım 2018’den itibaren kamu görevlilerine yönelik eğitim faaliyetleri sonucunda toplam 1.230 kamu görevlisine eğitim verilmiştir.

Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele Eylem Planı kapsamında faaliyet gerçekleştirilen illerin çalışmalarının diğer illere duyurulması, çalışmalar sırasında karşılaşılan sorunların ortak akılla çözüme kavuşturulması ve yeni projeler üretilmesi amacıyla Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele Deneyim Paylaşımı Çalıştayı düzenlenmiştir.

2022 yılında daha önce Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planı hazırlanan illerde yeni il eylem planlarını hazırlamaları; il eylem planı hazırlamak üzere saha ziyareti gerçekleştirilmeyen, bununla birlikte TÜİK verilerine göre erken yaşta evlilik sayılarının görece yüksek olduğu illerde (Afyonkarahisar, Ardahan, Edirne, Siirt) ise “erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele” konusuna Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planlarında daha fazla yer verilmesi ve konuya ilişkin farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda Bakanlığımız ve UNICEF işbirliğinde illerin İl Eylem Planı hazırlık süreçlerini desteklemek ve İl müdürlükleri personelinin toplumla çalışma becerilerini geliştirmek amacıyla 23-26 Mayıs’ta Van’da ve 6-9 Haziran 2022 tarihleri arasında Mardin’de erken yaşta

ve zorla evliliklerin en yüksek olduğu 21 ilden Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi, İl Müdürlüğü Kadın Hizmetleri Birimi, Sosyal Hizmet Merkezleri Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları ile etkinliğin yapıldığı illerdeki Kadın Konukevinde görevli meslek elemanlarının katılımıyla “Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planlarının Desteklenmesi Eğitim Programı” düzenlenmiştir. Etkinlik boyunca 21 ilden 130 personelimiz eğitimden yararlanmıştır. Ekim 2022’de Aksaray ve Afyon illerinde il eylem planları çalıştayları düzenlenmiştir. Bu çalışmalar sonucunda Afyonkarahisar, Ardahan, Edirne, Siirt illeri Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planlarını hazırlamıştır.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.